

Projectverslag
Tudors, Tunes & Teares

liederen van Dowland, Byrd en Purcell
met luit, gamba consort, theorbe

o.l.v. Margot Kalse

*Bijzondere vocale muziek in zeldzame bezettingen uit een van de
mooiste periodes in de Europese muziekgeschiedenis,
bestudeerd en uitgevoerd door gevorderde amateurzangers*

Concert in Kasteel Duivenvoorde, 24 juni 2018.

Inhoud

Projectverloop	3
Aanleiding	3
Doelstellingen.....	3
Leiding en deelnemers.....	3
Repetities en voorpresentaties.....	4
Concertuitvoeringen	4
Presentaties in woonzorgcentra voor ouderen.....	5
Beeldende-kunstuitingen door jongeren.....	5
Muzikale programma-inhoud.....	6
Leiding en organisatie	7
Artistieke leiding.....	7
Zakelijke organisatie.....	7
Repetities.....	7
Foto- en videoregistraties.....	7
Publiciteit.....	8
Resultaten.....	9
Algemeen.....	9
Leeraspecten.....	9
Financiën	9
(Pers-)Reacties	9
Over Key2Singing.....	10
Comité van aanbeveling.....	10
Secretariaat	10
Penningmeester.....	10
ANBI-status	10

Herkomst foto's

De foto's op pagina's 3 en 5 zijn gemaakt door Esfaindyar Daneshvar, de overige foto's door Ben P. Weber.

Projectverloop

Aanleiding

Na enkele grote producties, zoals het zeer succesvolle Monteverdi/Gesualdo project **Hartstocht, Hemel en Hel** (2017), **Op reis met Scarlatti** (2015), en de opera **Semele** van Handel (2014), heeft Key2Singing voor 2018 het initiatief genomen tot een kleiner educatief project, getiteld **Tudors, Tunes & Teares** met songs, madrigals, airs en anthems van **Dowland, Byrd en Purcell**.

Deze prachtige werken van hoofse Engelse componisten van medio 16e tot eind 17e eeuw behoren tot de hoogtepunten van de Europese muziekgeschiedenis, maar worden desondanks zelden uitgevoerd.

Doelstellingen

Het project was bedoeld om de gevorderde koorzanger, die gewoonlijk alleen uitvoeringen doet in koorverband, de mogelijkheid te bieden, onder intensieve coaching, in solistische bezetting in een klein ensemble te zingen en het samengaan van de klank van de eigen stem met die van luit en gambaconsort te ervaren.

De nadruk in dit project lag op de bijzondere consort songs van Dowland en Byrd die werden uitgevoerd in kleine ensembles met solobezetting. Enkele songs van Dowland werden solistisch uitgevoerd. Daarnaast werden enkele koorwerken van Purcell geprogrammeerd zodat ook met de groep als geheel kon worden gewerkt.

Vanwege de vrij korte voorbereidingstijd is in dit project afgezien van theatrale encenering. Wel is er gewerkt met verschillende opstellingen en is er hard gewerkt aan presentatie en voordracht.

Leiding en deelnemers

De ensemble-, koor- en solowerken werden door 19 gevorderde amateurzangers ingestudeerd en uitgevoerd o.l.v. Margot Kalse, zangpedagoog en specialist oude muziek te Leiden. Instrumentale begeleiding vond plaats door merendeels professionals en enkele gevorderde amateurs op verschillende authentieke instrumenten: luit, viola da gamba, theorbe (bij Purcell) en een 'consort of viols' (gamba-consort bestaande uit 4 viola da gamba's in verschillende groottes, bij Dowland en Byrd).

Artistiek leider Margot Kalse in actie tijdens concert in Huys Dever, 16 juni 2018.

Repetities en voorpresentaties

De feitelijke activiteiten van het project liepen van januari t/m juli 2018. De deelnemers zijn in wisselende samenstellingen over het repertoire verdeeld. Er is gewerkt aan vocale kwaliteit, interpretatie, expressie en de overdracht van de muziek aan het publiek.

Een intensieve masterclass in het Hemelvaartweekend met een aansluitende openbare presentatie, was een essentieel onderdeel van de voorbereiding. Ook werden presentaties gegeven in het kader van de Leidse Hofjesconcerten als onderdeel van de voorbereiding.

Concertuitvoeringen

Vanwege het hoofse karakter van de muziek kozen we als uitvoeringslocaties zo mogelijk voor kastelen. Uitvoeringen vonden plaats op:

- **16 juni** in Huys Dever te Lisse (50 bezoekers)
- **24 juni** op Kasteel Duivenvoorde te Voorschoten (121 bezoekers)
- **30 juni** in de Goede Herderkerk te Zoeterwoude Rijndijk (60 bezoekers)

In het kader van de Leidse Hofjesconcerten werden op 20 mei in de Leidse Pieterskerk drie uitvoeringen gegeven met een selectie uit het projectprogramma. Hierbij waren totaal ca. 400 bezoekers aanwezig!

Als introductie tot het concert in de Goede Herderkerk gaf artistiek leider Margot Kalse een musicologische toelichting op de geprogrammeerde muziek, voorzien van lichtbeelden. Aansluitend zong zij zelf een solowerk van Dowland.

Concert in de Goede Herderkerk, 30 juni 2018.

Presentaties in woonzorgcentra voor ouderen

Daarnaast zijn uitvoeringen met een selectie uit het totale programma gegeven in woonzorgcentra voor ouderen ter bevordering van een breder cultureel aanbod in deze omgeving, en tot wederzijdse vreugde:

- **5 mei** in woonzorgcentrum Vredenburg, Rijswijk,
- **27 mei** in woonzorgcentrum De Mantel in Voorburg,
- **27 mei** in woonzorgcentrum Mariahoeve, Den Haag
- **1 juli** in woonzorgcentrum Rietveld, Alphen a.d. Rijn

Beeldende-kunstuitingen door jongeren

Evenals in ons vorige project hebben wij samenwerking gezocht met docent en leerlingen Beeldende Vorming van het Bonaventuracollege Leiden. Onder leiding van hun docent en aangestuurd door onze artistiek leider en onze beeldend kunstenaar hebben de leerlingen de muzikale composities voorzien van artistieke beeltenissen in de vorm van schilder- en tekenwerk. Een selectie uit hun werkstukken is tentoongesteld in de foyers van onze uitvoeringslocaties Kasteel Duivenvoorde en Goede Herderkerk.

Theorbist Earl Christy met deel van het koor tijdens het concert in Huis Dever, 16 juni 2018.

Muzikale programma-inhoud

Het bestudeerde en uitgevoerde programma bestond uit de volgende werken:

William Byrd (1543-1623):

The match that's made
Come to me, grief, forever
Though Amaryllis dance in green (consort songs)
This sweet and merry month of May
Lulla, Lullaby

John Dowland (1563-1626),

Can she excuse my wrongs
Come again, sweet love doth now invite (solo en à 4)
Go, chrystall teares
Say, love, if ever thou didst find
Come, heavy sleep
Come away, come sweet love
Can she excuse my wrongs (The Earl of Essex Galliard)
Unquiet Thoughts
I saw my lady weep
Lachrimae Antiquae (Flow My Teares, solo door Margot Kalse)

Henry Purcell (1659-1695):

Man that is born of a Woman à 4, koor
Lost is my quiet, duet
Two daughters of this aged stream, duet, alleen uitgevoerd in woonzorgcentra
Hear my prayer, O Lord à 8, koor
Let mine eyes run down with teares à 5 (Anthems voor koor).
Remember not, Lord, our offences à 5

Voor de exacte programmering per concert en meer informatie over de componisten en de geprogrammeerde werken verwijzen wij graag naar het Programmaboekje.

Leiding en organisatie

Artistieke leiding

- Algehele en muzikale leiding van het project: Margot Kalse, zangpedagoog en specialist oude muziek te Leiden.
- Begeleiding jongeren Bonaventuracollege afd. Burggravenlaan, Leiden bij het maken van op de muziekstukken gebaseerde beeldende kunstwerken:
 - Monique de Vries, docent Beeldende Vorming Bonaventuracollege;
 - Saskia Masselink, beeldend kunstenaar te Leiden.

Zakelijke organisatie

De zakelijke organisatie van het project berustte bij het bestuur van Stichting Key2Singing.

Diverse projectdeelnemers en andere vrijwilligers hebben zich verdienstelijk gemaakt door bepaalde ondersteunende taken te vervullen, zoals het verzorgen van catering tijdens repetities, het maken van een promotievideomateriaal en het verzorgen van documentatie.

Repetities

De Haanstraschool in Leiden stelde zijn auditorium en een leslokaal beschikbaar voor de repetities. Deze werden instrumentaal ondersteund deels door Ben Weber (op piano of keyboard), deels door projectluitist Earl Christy (op chittarone).

Foto- en videoregistraties

Ten behoeve van promotieactiviteiten zijn videoregistraties gemaakt van onze optredens tijdens de Hofjesconcerten in de Pieterskerk te Leiden door Jan Bauer en Jan Arie Oudshoorn.

Jan Bauer heeft tevens registraties gemaakt van de concertuitvoering in de Goede Herderkerk.

Publiciteit

Publiek is geworven per e-mail en nieuwsbrief via ons eigen netwerk en dat van de zangers, via plaatselijke kranten, onze website (www.key2singing.nl), FaceBook (www.facebook.com/key2singing), raamposters en flyers (ook actieve flyering, o.a. tijdens een flashmob, zie hieronder).

Informatiebulletins zijn aangeboden aan diverse media in Leiden, Leiderdorp, Voorschoten, Voorburg en omstreken.

Ons concert in Kasteel Duivenvoorde is vermeld op de webpagina's betreffende de culturele evenementen in dit kasteel.

Voor het concert in de Goede Herderkerk te Zoeterwoude zijn we vermeld op hun website onder culturele activiteiten. De Goede Herderkerk heeft een eigen netwerk waar ons concert is gedeeld. Om extra propaganda te maken voor dit concert voerden wij op 27 juni een flashmob met delen van ons programma uit in De Burcht van Leiden. Hierbij werden ook flyers uitgedeeld.

Projectdeelnemers werden geworven via het eigen netwerk, FaceBook, mailing aan koren, Stichting Leidse Koren, Amateurzangers Haaglanden. Allen hebben auditie gedaan.

Liefdesverdriet, melancholie en goddelijke troost spelen de hoofdrol in het programma Tudors, Tunes and Teares van het Leidse Key2Singing.

Dit gezelschap van gedreven zangers brengt liederen ten gehore van de Engelse componisten Dowland, Byrd en Purcell, uit de tijd van Renaissance en Barok. De sfeer van de muziek varieert van subtiel en ingetogen via meeslepend weemoedig tot licht en uitbundig.

Artistiek leider Margot Kalse: "In die tijd was zwaarmoedigheid, 'Melancholia', een hype, zeer in de mode. Dit had onder andere te maken met de onbereikbare liefde, het aanbidden van een dame van stand. Zulke liefdes waren bij voorbaat gedoemd om niet vervuld te worden, en dat is natuurlijk mooi materiaal voor de kunst van het dichten en componeren. Componisten lieten zich er graag op voorstaan dat ze inspeelden op de publieke honger naar vervoering en droefgeestigheid. Zo gaf Dowland aan een pavane voor luit als titel zijn 'handtekening' Semper Dowland, semper dolens (Immer Dowland, immer lijdend) mee. Bij het gewone volk ging het er overigens een stuk ongecompliceerder aan toe, bijvoorbeeld bij het kiezen van een meisje op 1 mei, wanneer de Meiboom werd geplant. Daar hoorden vrolijke liederen bij en die laten we ook horen."

Citaat uit een van onze nieuwsbulletins

Resultaten

Algemeen

Onder de titel "Tudors, Tunes & Teares" voerden wij een educatief project uit met vocale muziek van hoofse Engelse componisten uit de periode medio 16e tot eind 17e eeuw: Byrd, Dowland en Purcell. Hierin leerden gevorderde koorzangers onder intensieve coaching, in solistische bezetting in een klein ensemble te zingen en het samengaan van de klank van de eigen stem met die van luit en gambaconsort te ervaren.

Leeraspecten

De volgende aspecten droegen bij aan de vorming van de deelnemers:

- De zangers zijn allen gegroeid in hun zangtechniek door de vocale training bij elke repetitie. Hierdoor hebben zij kunnen werken aan verfijning van hun musiceren. In de ensembles is ook veel aandacht besteed aan beleving en expressie van de tekst en de verwoording daarvan in de muziek. Het grote aantal optredens vergde veel van de deelnemers, maar gaf hun ook de kans om te groeien en zich steeds zekerder en dus vrijer te voelen op het podium.
- De kleine ensembles hebben uit het hoofd gezongen en hebben de teksten zelf vertaald, wat enorm heeft bijgedragen aan de kwaliteit van de uitvoering van de stukken, door dieper begrip van tekst en muziek en daardoor een duidelijkere interpretatie en presentatie.
- Jongeren (middelbare scholieren) werd een leerervaring geboden door zich te verdiepen in de thematiek van Engelse 'hoofse' poëzie, waarop hofcomponisten van medio 16e tot eind 17e eeuw hun prachtige muziek schreven en deze uit te beelden in hedendaagse beeldende kunstvormen. Het hoofdthema was Melancholia; Margot Kalse heeft hierover op het Bonaventuracollege een uitgebreide inleiding gegeven en Saskia Masselink heeft met de leerlingen gewerkt om dit uit te beelden.

Financiën

Zie hiervoor het document "Projectafrekening TT&T".

De deelname aan de Leidse Hofjesconcerten is financieel buiten het project gehouden.

Wij danken het Fonds1818 en het RCOAK, alsmede onze vaste donateurs en projectponsors voor hun welwillende bijdragen.

(Pers-)Reacties

Het publiek was zeer enthousiast en roemde de afwisseling in het programma en het hoge niveau waarop dit werd uitgevoerd.

Over Key2Singing

De Leidse stichting Key2Singing is opgericht in 2010 met als doel het bevorderen van de kunst van het zingen in de breedste zin. Meer concreet organiseert de stichting grote en kleine vocaal-muzikale projecten met een educatief karakter waarbij wordt samengewerkt tussen professionals en amateurs. Bijzonder is dat gevorderde amateurs solistische rollen kunnen vertolken. De projecten worden meestal theatraal geënceneerd. Uitgevoerd werden de volgende projecten:

- 2010-2011: opera **Dido and Aeneas** (Purcell)
- 2012-2013: project **Gregoriaans & Moderne Devotie**
- 2013-2014: opera **Semele** (Handel)
- 2015-2016: project **Op Reis met Scarlatti**
- 2017: project **Hartstocht, Hemel en Hel** (Monteverdi en Gesualdo)

Comité van aanbeveling

Henri Lenferink, burgemeester van Leiden

Hernán Schvartzman, muzikaal leider van Opera2Day

Frits van Oostrom, hoogleraar Middeleeuwse Cultuur aan de Universiteit van Utrecht, gespecialiseerd in de Nederlandse letterkunde van de Middeleeuwen

Dr. Rebecca Stewart, specialist Early Vocal Music

Secretariaat

André Bruggeling

Postadres: Stichting Key2Singing, Frederik Hendriklaan 67 1e, 2582 BT Den Haag

Tel. 06 5430 0388

E-mail: key2singing@gmail.com

Website: www.key2singing.nl

KvK nr. 5015 1207

Penningmeester

Ben P. Weber

Postadres: Brederode 92, 2261 HJ Leidschendam,

Tel. 06 1369 2220,

E-mail: beepeeweb@ziggo.nl

Bankrekening: IBAN NL90 INGB 000 530 7889 t.n.v. Stichting Key2Singing

ANBI-status

Stichting Key2Singing heeft de status van Culturele Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI), dit betekent dat giften aan de Stichting in aanmerking komen als aftrekpost bij de aangifte inkomstenbelasting van de geveer. Hiervoor verwijzen wij naar de desbetreffende regels van de Belastingdienst.

Ons Fiscaal Nummer: 8225 78 049